

PODIUM WAAROM WATER GOVERNANCE?

Hugo Gastkemper*

■ De waterwereld is in de ban van governance. Techniek is niet voldoende, we hebben governance nodig – liefst met een hoofdletter! En dan wordt er naarstig gewerkt op governancebenaderingen, -methoden en -tips, zijn er aparte onderzoeksprogramma's, is er een speciaal governance centre en zelfs een apart blad. Als bestuurskundige kijk ik verbaasd toe. Governance is immers overal? Zonder dat komt niks van de grond. Je weet het alleen niet. Dat is niet erg; ademen en fietsen doe je ook zonder nadenken.

■ Ik wil de aandacht voor governance begrijpen. Er zijn verschillende factoren in het spel. Veel technici raken gefrustreerd door het gebrek aan aandacht en waardering voor hun werk. Inderdaad, techniek interesseert de meeste mensen niets. Het is net als met een auto: de motor is het belangrijkste en moeilijkste, maar mensen zijn geïnteresseerd in uitstraling en gebruiksmogelijkheden. Daar moet je dus op sturen en motiveren.

Ik constateer dat men ook om governance begint te roepen als men zijn zin niet krijgt. Dan zou governance dus gaan om overtuigingskracht, besluitvormingsvaardigheden, lobbykracht en gewoon macht. Dat zijn op zich terechte aandachtspunten, maar moet je niet blind maken voor het feit dat jouw belang soms gewoon minder gewicht in de schaal legt dan je wenst of had verwacht.

Een derde aspect is de vermeende tegenstelling tussen techniek en governance. In deze optiek is techniek feitelijk, objectief, waarde vrij en moreel zuiver, terwijl governance geassocieerd wordt met subjectiviteit, belangenstrijd, politieke spelletjes en morsigheid. Karikaturale beelden die wel volop spelen.

Governance gaat over goed besturen; techniek gaat over dingen goed maken, niet alleen fysiek, maar

bijvoorbeeld ook in juridische, financiële of didactische zin. Beide zijn nodig, en beide worden toegepast, maar vaak zonder wederzijdse erkenning. Zo is de watersector zeer behendig in het vertechnocratiseren van belangenstrijd. Er worden dan bijvoorbeeld schijnbaar heldere, maar feitelijk moeilijk te doorgronden normen geconstrueerd, die vervolgens niet meer ter discussie mogen of kunnen worden gesteld. Voorbeelden hiervoor zijn 'eens in de 10.000 jaar', 'de basisinspanning', 'T=2'. Vakmensen zijn vaak – oprecht – verbaasd als dit ter discussie wordt gesteld. Ik verbaas mij daarentegen over het gemak waarmee deze technocratie bestuurlijk wordt geaccepteerd.

De andere kant is dat governance losgezongen wordt van de inhoud, bijvoorbeeld in de vorm van aparte trajecten of onderzoeken of er wordt een speciale 'governance-kop' op een project gezet. Voor mij is governance besturen, dat wil zeggen het omgaan met belangen. Het aardige is dat governance eigen techniek heeft op bijvoorbeeld het gebied van communicatie, sociale vaardigheden en besluitvorming.

Kortom, doe niet al te krampachtig over governance. Belangen zijn overal en iedereen gaat er mee om. Net als met techniek. ■

* **Hugo Gastkemper** is directeur van Stichting RIONED. Hij studeerde bestuurskunde aan de Universiteit Twente.